

VRC NIEUWSBRIEF

VERENIGING VAN REGISTERCONTROLLERS • NOVEMBER 2009

Flinke stappen

Waar de zomerperiode vaak wordt gekenmerkt door een lage productiviteit, hebben de VRC-commissies, het verenigingsbureau en het bestuur, vanaf het begin dit jaar juist continu flinke stappen gezet.

Het Midzomer Event was zeer succesvol (heeft u het filmpje op de website al bekeken?). Jeroen Smit staat garant voor scherpe vragen en observaties, zeker als het gaat over het thema 'Integriteit'. Op die dag is ook ons lustrumbuch gepresenteerd. Een uitgave om trots op te zijn en waarover wij als bestuur ook veel enthousiaste reacties hebben ontvangen.

Een bijeenkomst van recente datum is het jaarcongres op 4 november van het CI, dat zijn derde lustrum viert. We zijn wederom in de opzet geslaagd om gezamenlijk met de accountants in business (FINAD) een levendige discussie te voeren over de verschillende rollen die van de financieel professional worden ver-

wacht. Met vooraanstaande sprekers als Willem Buitter (London School of Economics) en Bert Heemskerck (voormalig CEO Rabobank) leverde dit weer scherpe inzichten op met betrekking tot de actuele gebeurtenissen in de financiële sector en de dieperliggende oorzaken van de crisis. Ook werd uitgebreid gekeken naar de economische vooruitzichten en hoe de controllers en financieel managers kunnen bijdragen aan een goede balans tussen behoedzaamheid en risico durven nemen. Over economische crisis gesproken: wat mij opvalt is dat er weinig wordt gesproken over de veranderende rol van de controller die er naar mijn mening toch zeker zou moeten zijn. Mocht u ervaringen hebben en deze willen delen dan stellen wij uw reactie ten zeerste op prijs.

Zoals u weet is onze website totaal vernieuwd. De website is nu onafhankelijk van het CI en heeft zijn eigen identiteit. We hebben gekozen voor de hoofdindeling RC, VRC, en Educatie. Mocht u nog geen gelegenheid hebben gehad,

nodig ik u van harte uit een bezoek aan de site te brengen.

Momenteel wordt hard gewerkt aan de evaluatie van de PE-regeling, de verdere implementatie van de gedragscode, de tussentijdse visitatie van de negen EMFC-opleidingen, en het formeren van een nieuwe Raad van Tucht en van een Raad van Advies. Over deze zaken kunt u meer lezen in deze nieuwsbrief.

De komende tijd zal voor de VRC vooral in het teken staan van het versterken van ons RC-dienstmerk. Wij houden u op de hoogte van de plannen en activiteiten hieromtrent.

Op 9 december a.s. vindt de eerstvolgende Algemene Ledenvergadering plaats. Er staan interessante en belangrijke onderwerpen op de agenda zoals de PE-evaluatie, waarover u de kans heeft uw mening te geven. Ik hoop dan ook dat wij op uw komst mogen rekenen. ●

Arjan van der Nat *voorzitter bestuur Vereniging van Registercontrollers*

Postadres:
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

Bezoekadres:
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam

Telefoon: 020 – 301 03 12
Fax: 020 – 301 02 54
E-mail: vrc@vrc.nl
Internet: www.vrc.nl

Drs. P.G.M. (Patrick) van Weert RC, die de Register Controller/Executive Master of Finance and Control aan de TiasNimbas Business School heeft gevolgd, heeft met zijn scriptie "Klantwinstgevendheid binnen Van Lanschot Private Banking – Een belangrijke stap om uit te groeien tot de beste Private Bank van de Benelux!" de VRC Scriptieprijs 2009 gewonnen. Het juryrapport en de cheque ter waarde van € 2.500,- werden hem uitgereikt op het CI jaarcongres 4 november jl. door de voorzitter van de jury, prof. dr. J.J.A. (Hans) Leenaars RA, lid van de Raad van Bestuur van de Bank Nederlandse Gemeenten, en hoogleraar Universiteit van Amsterdam.

PE-regeling is middel en geen doel

Bij de invoering van de Permanente Educatie(PE)-regeling in 2007 maakten bestuur en leden van de vereniging de afspraak om de regeling na twee jaar te evalueren. Begin dit jaar ging dat evaluatieproces van start. Martin Schomakers, voorzitter van de Commissie Permanente Educatie, vertelt er meer over.

Een meerderheid (62%) sprak zich in 2006 uit vóór de invoering van de PE-verplichting per 1 januari 2007; 38% had zijn twijfels of zag een regeling niet zitten. De vraag was hoe mensen nu over de regeling denken. De geluiden die Martin Schomakers 'in de wandelgangen' had gehoord, varieerden van 'Zo'n regeling is noodzakelijk voor een goed dienstmerk' tot 'Ik wil liever zelf bepalen hoe ik mijn eigen ontwikkeling invul'. Hoogste tijd voor een grondig onderzoek op basis waarvan gefundeerde beslissingen kunnen worden genomen.

Handen uit de mouwen Het proces startte met het opzetten van een commissie en het aantrekken van extra mankracht binnen het bureau. "Vanaf het begin hebben we aangegeven dat dit een echt 'handen uit de mouwen-project' zou worden." En dit sprak Mirjam Westra, Tonnis van Dam, Ron Wessel en Bert Schong sterk aan. Samen met voorzitter Martin Schomakers hebben zij zich als Commissie Permanente Educatie ingezet om een duidelijk beeld te krijgen van de meningen over de PE-verplichting. Een enquête onder alle leden vormde het startpunt.

De essentie De enquête kende een hoge respons: 22%. Op dit moment voert de commissie gesprekken met diverse leden om het kwantitatieve deel aan te scherpen. Daarbij wil de commissie vooral de 'waarom-vraag' beantwoord krijgen. Martin Schomakers: "Eigenlijk is iedereen het er wel over eens dat je als RC je kennis en vaardigheden up to date moet houden. Maar

sommigen vinden het niet prettig dat daar een regeling aan wordt gekoppeld. Dat geeft een gevoel van 'moeten'. Naar mijn mening is de regeling een middel en geen doel op zich – in die zin begrijp ik de weerstand. Waar het om gaat, is wat de essentie van de regeling en wat ieders eigen verantwoordelijkheid is. En vooral zullen we duidelijk moeten maken dat er heel veel ruimte is om de 40 punten per jaar naar eigen inzicht in te vullen. De helft kan worden vergaard door middel van zelfstudie en training on the job. Maar ook het volgen van een congres, lesgeven en schrijven van artikelen op het vakgebied leveren punten op."

Op de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 9 december a.s. presenteert de Commissie Permanente Educatie haar eindrapport, waarin zowel aanbevelingen voor de (middel)lange termijn staan als quick wins. Aanbevelingen die tot een wijziging van de PE-regeling leiden, zullen op de ALV in stemming worden gebracht. Reden te meer om 9 december aanwezig te zijn! ●

Bestuur klaar voor de toekomst met Raad van Advies

In de nieuwe statuten van de VRC is bepaald dat het bestuur zich laat bijstaan door een Raad van Advies (RvA). Een nieuw orgaan dat het bestuur vanuit langetermijnperspectief adviseert. Om daaraan handen en voeten te geven, is de commissie Positionering Raad van Advies opgericht, waarvan Eelke Hemrica (lid RC), Jan van de Sluis (lid RC) en Pascal van Gool (bestuurslid VRC) deel uitmaken.

Pascal van Gool: "Het VRC-bestuur wil de belangen van de leden goed kunnen behartigen – nu en in de toekomst. Het bestuur beschikt over voldoende adviseurs en medewerkers voor beleidsmatige en operationele vraagstukken op de korte termijn. Er bestond echter behoefte aan een klankbord voor strategische en beleidsvraagstukken op de lange termijn. Dat was de voedingsbodem voor de oprichting van de RvA. Zij zullen op verzoek van het bestuur hun visie geven op bestuursvoornemens, waarbij het perspectief altijd toekomstgericht is."

De commissie Positionering Raad van Advies heeft een adviesnotitie opgesteld voor het bestuur. Daarin doen zij aanbevelingen voor de invulling van de RvA. Het gaat daarbij om zaken als de rol van de raad, de wijze van samenwerken met het bestuur, de samenstelling van de groep en het profiel van de leden. De commissie legt hiermee de basis voor de positionering van de RvA binnen de governance van de VRC.

De commissie adviseert het bestuur om op korte termijn de RvA te installeren. Het bestuur zal zelf potentiële leden benaderen; het heeft de ambitie om de leden op de Algemene Ledenvergadering 9 december aanstaande te informeren over de installatie van de RvA.

Hoewel de RvA in principe in de plaats komt van de kascommissie, benadrukt Pascal van Gool dat de rol, doelstellingen en werkwijze niet te vergelijken zijn. "De kascommissie had een controlerende en terugkijkende functie die eigenlijk min of meer overbodig geworden was aangezien het jaarverslag ook nog door een externe accountant wordt gecontroleerd en van een verklaring wordt voorzien. De RvA kijkt juist niet achterom, maar zal puur toekomstgericht adviseren. Het jaarverslag, voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring waarin ook de financiële verantwoording t.b.v. de leden is gewaarborgd, blijft natuurlijk bestaan." ●

BELANGRIJKE DATA 2009

- 24 november 2009 Salary Survey
- 7 december 2009 BoardRoom meeting T-Mobile
- 9 december 2009 ALV met de evaluatie PE

Bent u al PODIG*-proof?

De implementatie van de gedragscode verloopt voorspoedig. Wat staat er op de agenda om de code verder 'te doen leven' en ervoor te zorgen dat iedere registercontroller PODIG-proof wordt?

* PODIG staat voor:

- Professionaliteit
- Objectiviteit
- Deskundigheid en zorgvuldigheid
- Integriteit
- Geheimhouding

Dit zijn de fundamentele beginselen van de VRC gedragscode.

Midzomer Event Het Scheveningse strand was 30 juni jl. het passende decor van het Midzomer Event, dat gewijd was aan het thema 'De integere RC van de toekomst – hoe recht is uw rug?'. Aan de hand van presentaties en discussies werden diverse dilemma's op het gebied van integriteit besproken. Daarbij zochten dagvoorzitter Jeroen Smit en de sprekers de interactie met de 150 aanwezige leden. Dat leverde een diversiteit aan inzichten op: ook 'met de gedragscode in de hand' zijn er meerdere wegen die naar Rome leiden.

Een verslag van het Midzomer Event kunt u vinden in de septembereditie van MCA en op de VRC-website is een inhoudelijk videoverslag te zien.

In de strandstoel of bij de open haard?

Alle leden van de VRC en ook van het FINAD hebben deze zomer het lustrumboek 'Van trendvolger naar trendsetter' ontvangen. Het boek neemt u mee naar verleden, heden en toekomst van het controllersberoep en de vereniging die haar 20-jarig bestaan vierde. Misschien heeft u het tijdens uw zomervakantie al gelezen. Bent u er nog niet aan toegekomen? Dan heeft u nog wat 'food for thought' voor bij de open haard...

Cursus Inmiddels beschikken alle leden over het boekje 'De VRC Gedragscode'. Om de inhoud van de code nog beter onder de aandacht van de leden te brengen, is een cursus ontwikkeld. Deze zal drie uur duren en bestaan uit diverse onderdelen (kennisoverdracht; casuïstiek/dilemma's en discussie) en ook een film waarin vakgenoten spreken over diverse dilemma's. De cursus is tegelijk met de op 2 december 2008 goedgekeurde nieuwe Gedragscode verplicht gesteld voor alle leden-RC en wordt met ingang van 2010 georganiseerd. Het volgen van de cursus levert 3 PE-punten op. Elke drie jaar krijgt de cursus een update en dienen alle leden deze opnieuw te volgen.

De code is tevens in de opleidingen tot RC opgenomen. Door opname in de opleiding is het noodzakelijk een overgangsregeling te treffen voor diegenen die zijn afgestudeerd tussen 1-1-2007 en 1-1-2009 aangezien deze RC's nog geen PE-verplichting hebben maar de code ook niet in hun opleiding hebben gehad. Tevens wordt per opleiding een regeling getroffen om de huidige studenten te accommoderen die geen ruimte meer hebben om het dagdeel over de Code te volgen (bijvoorbeeld studenten die alleen nog maar hun scriptie hoeven te doen).

Moresprudentie Soms hebben gedragscodes een sterk prescriptief karakter. Die van de VRC bevat echter ruimte voor interpretatie en toepassing in de eigen situatie; de vijf principes zijn

streefbepalingen. Daardoor kunnen in de praktijk gedragsmatige dilemma's ontstaan. Er wordt een systeem van 'moresprudentie' ontwikkeld waarmee RC's handvatten krijgen om hun eigen dilemma's aan te toetsen. Op de VRC website (www.vrc.nl) zal een case worden beschreven, waarbij aan de hand van de gedragscode een advies wordt gegeven over hoe te handelen. Via een forum op de website kunnen de leden een maand lang discussiëren over deze case. Alle input wordt gebruikt om de case verder aan te scherpen, en na deze maand zullen de oorspronkelijke auteurs/redacteuren deze case in MCA publiceren. Deze casuïstiek zal de moresprudentie vormen. Zo kan iedere RC een bijdrage leveren aan de toepassing van de code, en daarmee aan een verdere professionalisering van de VRC en haar leden.

Raad van Tucht Het opstellen van regels impliceert een sanctiebeleid voor overtreding van die regels. Als beroepsgroep en vereniging zijn wij het er dan ook over eens dat er een Raad van Tucht moet komen die bij machte is in te grijpen als dat nodig is. Iedere belanghebbende en het bestuur van de VRC kunnen een klacht bij de Raad van Tucht indienen over het handelen of nalaten van een lid van de vereniging. Momenteel draagt een commissie zorg voor werving en selectie van de voorzitter en leden voor de vernieuwde Raad van Tucht. Op de Algemene Ledenvergadering van 9 december zal het bestuur de kandidaten voordragen. ●

Tussentijdse visitatie EMFC- opleidingen

De negen RC-opleidingen hebben er voor gekozen zich aan te sluiten bij het nationale accreditatiesysteem voor het hoger onderwijs gebaseerd op de Europees ingevoerde Bachelor/Masterstructuur. Doordat de RC-opleidingen in april 2006 zijn geaccrediteerd, mogen RC's vanaf die datum de titel 'Executive Master in Finance and Control' voeren als zij een opleiding hebben gevolgd bij een van de aangesloten universiteiten. De accreditatie kwam tot stand onder auspiciën van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Om de waarde van het RC-dienstmerk in brede zin te bewaken (opleiding, PE, gedragscode) hebben de EMFC-opleidingen en de VRC de krachten gebundeld. Hiertoe hebben zij de Quality Assurance Committee (QAC) opgericht. De QAC heeft besloten dat in 2009 een tussentijdse visitatie van de EMFC-opleidingen zal plaatsvinden. Dit in het licht van de nieuwe accreditatie, aangezien de huidige accreditatie geldt tot 2012. Er is een commissie Tussentijdse visitatie 2009 opgericht die bestaat uit Ed

Vosselman (voorzitter), Jan Bilderbeek (wetenschapper), Mark Goedhart (practicus/lid VRC) en Barbara Herklots (secretaris).

In de tussentijdse visitatie geven de opleidingen inzicht in de ontwikkelingen vanaf 2006. Wat hebben zij gedaan met de opmerkingen bij de accreditatie in 2006? Welke maatregelen hebben zij genomen om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen?

De opleidingen hebben in de zomer een zelf-evaluatierapport opgesteld en deze inmiddels met de commissie Tussentijdse visitatie 2009 besproken. Daarin is in relatie tot het profiel van de wetenschappelijke beroepsopleiding ondermeer aandacht besteed aan ontwikkelingen op het gebied van de (kwaliteit van de) instroom van studenten, de toepassing van de deficiëntieregeling, de kwaliteitsbewaking van de scripties, en het docentencorps.

De commissie Tussentijdse visitatie 2009 stelt voor elke opleiding een rapport op. Begin december zal een algemeen rapport aan de QAC en daarna ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd, waarmee de VRC concrete invulling geeft aan een van haar kerntaken: de kwaliteitsbewaking, ook waar het de opleidingen tot registercontroller betreft. ●

Nu ook vak- inhoudelijke online learning

FinanceMentor: Leren op een moment dat het u uitkomt

Sinds het najaar van 2008 biedt het Controllers Instituut samen met Harvard Business School Publishing 42 Engelstalige online management skills modules aan. Op dit moment zijn er door RC's en RA's ruim 5000 PE punten verdiend met Harvard online learning!

Vanaf zomer 2009 wordt nu ook vakinhoudelijke online learning met FinanceMentor aangeboden. Speciaal voor u zijn ruim 80 vakinhoudelijke cursussen geselecteerd. Iedere maand worden twee tot drie nieuwe cursussen toegevoegd, gericht op actuele onderwerpen op het gebied van international Accounting, Auditing, Economics, Finance, Management en meer. Early adaptors zijn enthousiast over de presentatie van video en evaluaties, de link naar 'further reading' en de prijs/kwaliteit verhouding (USD 500,- = ± EUR 360,- voor een jaar toegang tot ongeveer 100 PE-punten). Ga naar www.financial-executive.nl voor meer ervaringen, een democursus en de veelgestelde vragen. ●

Nieuwe website

Wie na 8 oktober op de website van de VRC geweest is, zal het zeker zijn opgevallen dat de site geheel vernieuwd is. Niet alleen de 'look & feel' is anders; ook inhoudelijk is er het nodige verbeterd. De leden vormden het uitgangspunt. Dat heeft geleid tot een site waar eenvoud en toegankelijkheid het gewonnen hebben van toeters en bellen.

Eric Olders, voorzitter van de commissie Identiteit en Merkkommunicatie: "In het verleden was onze informatie 'verstopt' in de site van het Controllers Instituut (CI). Dat was niet logisch; het draaide de rollen om. Wij willen een vereniging zijn met een eigen gezicht, waar de

deur openstaat voor de leden, ook virtueel."

De oude site was sowieso aan verandering toe. "Het was een 'muffige' site die technisch verouderd was. Sinds dit voorjaar beschikken we over een nieuwe, frisse huisstijl. Die wilden we uiteraard toepassen op de website. Ook technisch en inhoudelijk is het nodige veranderd. Vier hoofdbuttons (de RC, de VRC, educatie en het CI) bieden toegang tot alle content. In het verlengde daarvan wil ik onze leden ook oproepen hun mening over de site te geven. De nieuwe site is een vertrekpunt – geen eindstation. Bij de verdere optimalisatie kunnen wij alle commentaren en input gebruiken."

De nieuwe huisstijl is nu toegepast op de nieuwsbrief en de website. Met het briefpapier wordt ('zoals het een goede financial betaamt') even gewacht tot de oude voorraden op zijn. ●

